

Βλάσης Κανιάρης, Το κουτσό 1974

Βλάσης Κανιάρης, Το κουτσό, 1974

Βλάσης Κανιάρης, Το κουτσό 1974

Ο Βλάσης Κανιάρης γεννήθηκε στην Αθήνα το 1928 και πέθανε το 2011. Τα έργα του λειτούργησαν ως μαρτυρίες των κοινωνικοπολιτικών καταστάσεων της εποχής που έζησε. Το «κουτσό» ανήκει σε μια μεγάλη ενότητα έργων με γενικό τίτλο «Μετανάστες» που ο καλλιτέχνης δημιούργησε όταν διέμενε στο εξωτερικό, μετά την εγκαθίδρυση της στρατιωτικής δικτατορίας στην Ελλάδα. Πρόκειται για ένα περιβάλλον, δηλαδή για μια εγκατάσταση που αποτελείται από διαφορετικά αντικείμενα, τα οποία απλώνονται στο χώρο. Στα τετράγωνα του παιχνιδιού «κουτσό», που είναι σχεδιασμένα με κιμωλία στο δάπεδο, αντί για αριθμούς διαβάζουμε γερμανικές λέξεις (Desorientierung=Αποπροσανατολισμός, Konsulate=Προξενείο, Wohnsituation=Στέγαση, κλπ). Το έργο καταγράφει τη θέση του Έλληνα φιλοξενούμενου εργάτη στην κοινωνία της Γερμανίας, την ταυτότητα της εθνικής και κοινωνικής του προέλευσης. Συγκεντρωμένα γύρω από το κουτσό – ένα παιχνίδι που απαιτεί ισορροπία και προσεκτικό βήμα με το ένα πόδι – έξι ακέφαλοι άνθρωποι με φθαρμένα ρούχα και παπούτσια, φανερώνουν την κατάσταση και τη θέση του ανθρώπου που έφυγε από την πατρίδα του για να πάει σε μια ξένη χώρα. Την εποχή εκείνη και ο καλλιτέχνης βρισκόταν μακριά από την Ελλάδα και έτσι μπορούσε να νιώσει την αγωνία του ξεριζωμού και να καταγράψει με ευαισθησία το θέμα της μετανάστευσης. Πολύτιμη συντροφιά και στήριγμα καθεμιάς από τις φιγούρες δείχνει να είναι η βαλίτσα.

- Εσύ τι θα έβαζες σε μια βαλίτσα, αν χρειαζόταν να εγκαταλείψεις ξαφνικά το σπίτι σου;

Les Voyageurs by Bruno Catalano

Αυτό το γλυπτό είναι ένα από τη σειρά εκθέσεων του Bruno Catalano στη Μασσαλία της Γαλλίας. Όλα τα γλυπτά είναι μαγευτικά όμορφα και αντιπροσωπεύουν άνδρες και γυναίκες που είναι ταξιδιώτες. Υπάρχουν διαφορετικές ερμηνείες για αυτά τα έργα τέχνης. Κάποιοι νομίζουν ότι τους λείπει ένα κομμάτι του εαυτού τους και ταξιδεύουν για να το βρουν. Άλλοι λένε ότι τα κομμάτια που λείπουν είναι τα μέρη που χάνουν οι άνθρωποι όταν ταξιδεύουν σε όλο τον κόσμο. Αυτή είναι η ομορφιά της τέχνης, ο καθένας μπορεί να κοιτάξει το ίδιο αντικείμενο με διαφορετικά μάτια.

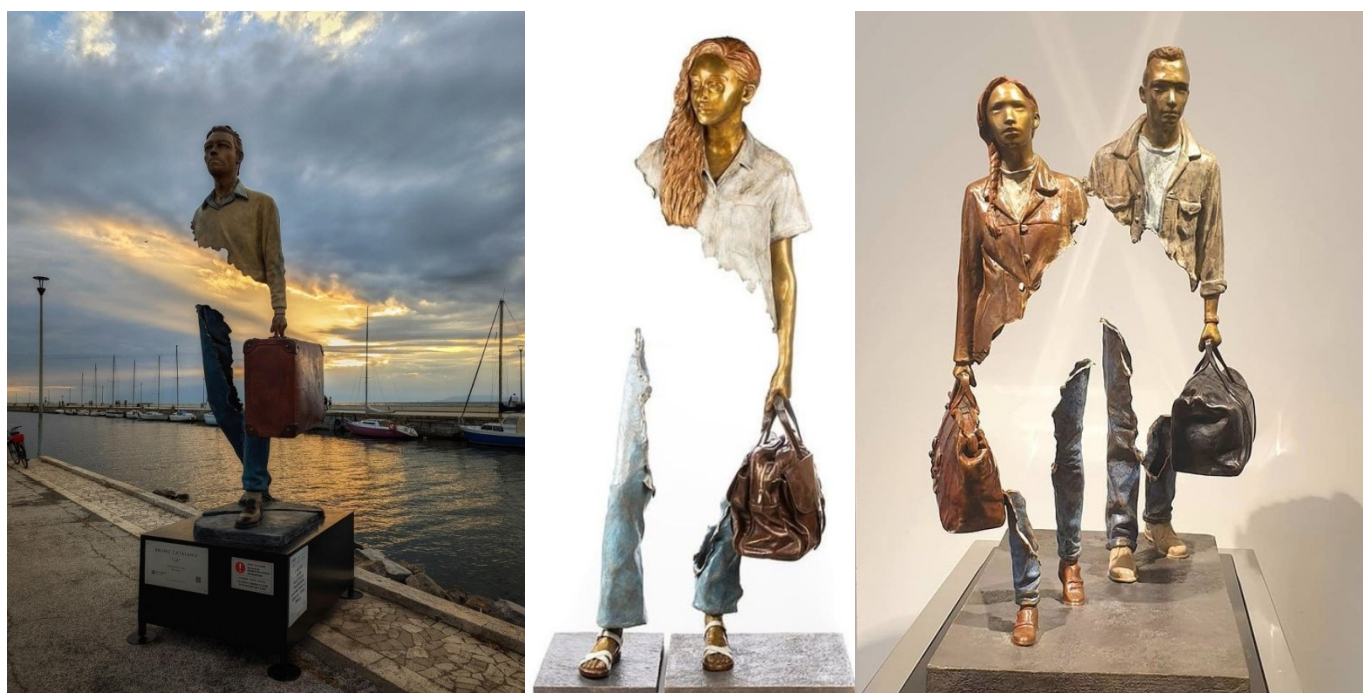

[Les Voyageurs by Bruno Catalano](#) in Marseilles, France

Ποια ιστορία ξεκινά από αυτόν τον πίνακα, από αυτό εδώ το πλάνο; Τι θα μπορούσε να συμβεί σε αυτούς τους ήρωες το αμέσως επόμενο λεπτό;»

Οι Ταξιδιώτες, Bruno Catalano

Κώστας Τσόκλης, Οδοιπόρος

Ποια ιστορία ξεκινά από αυτόν τον πίνακα, από αυτό εδώ το πλάνο; Τι θα μπορούσε να συμβεί σε αυτούς τους ήρωες το αμέσως επόμενο λεπτό;»

Κ. Τσόκλης, Οδοιπόρος, [Έγχρωμη βιντεοπροβολή](#) σε ζωγραφικό πίνακα- ακρυλικό σε μουσαμά, 1991

Κώστας Τσόκλης, Οδοιπόρος 1989

Το έργο εκτίθεται στη μόνιμη έκθεση. Οπτικοακουστικά Μέσα Βιντεοεγκατάσταση

Έγχρωμη βιντεοπροβολή πάνω σε πίνακα με ακρυλικό σε ύφασμα διαστάσεων 300 x 220 εκ. Δωρεά του καλλιτέχνη, 2002 Αρ. Εισ. 475/02

Την περίοδο 1957–1960, ο Κώστας Τσόκλης, έχοντας αποφοιτήσει από τη Σχολή Καλών Τεχνών της Αθήνας, βρίσκεται στη Ρώμη με κρατική υποτροφία. Εκεί θα εγκαταλείψει την απεικονιστική ζωγραφική των φοιτητικών του χρόνων και θα πραγματοποιήσει σκοτεινά ατμοσφαιρικά έργα ζωγραφισμένα σε τραχιές λινάτσες με ακρυλικά χρώματα και με μη συμβατικά υλικά όπως το **τσιμέντο** και το **κάρβουνο**, τα οποία εξέχουν επιθετικά από τη ζωγραφική επιφάνεια. Αν και στις συνθέσεις του παραμένουν ψήγματα

απεικόνισης (όπως στα έργα *Σκιάχτρο* και *Μαύρος Ήλιος*), το ύφος τους ενσωματώνει ιδέες της art informel, η οποία, στο πλαίσιο των καλλιτεχνικών εξελίξεων στην Ευρώπη, αποτύπωνε το τραύμα του πρόσφατου πολέμου και εξέφραζε την απαισιοδοξία και την αβεβαιότητα για το μέλλον που κυριαρχούσαν την εποχή εκείνη. Από τη δεκαετία του 1970, ο Κώστας Τσόκλης αξιοποιεί τεχνικές οφθαλμαπάτης —μέσα από ένα γλυπτικό χειρισμό της ζωγραφικής προοπτικής— και με αυτές αποτυπώνει εικόνες από το **καθημερινό περιβάλλον** σε έναν περιορισμένο τρισδιάστατο χώρο. Σαν εξέλιξη και φυσική συνέχεια αυτών των έργων, από το 1985 ξεκινάει ο κύκλος της **«ζωντανής ζωγραφικής»**, όπως ονομάστηκε ο πρωτοποριακός συνδυασμός του ζωγραφισμένου καμβά με τη βιντεοπροβολή. Στα έργα αυτά, ο Κώστας Τσόκλης **συνδυάζει τη ζωγραφική παράδοση με την τεχνολογία**, για να προσθέσει διάρκεια και ένταση στη ζωγραφική εμπειρία.

Το έργο **Οδοιπόρος** αποτελείται από ένα **μερικώς ζωγραφισμένο καμβά**, ο οποίος συμπληρώνεται από την **προβολή βίντεο** της ολόσωμης μορφής του **βαρύτονου Σπύρου Σακκά** καθώς απομακρύνεται αδιάκοπα κρατώντας μια βαλίτσα. Όπως στα περισσότερα έργα ζωντανής ζωγραφικής, από το *Καμακωμένο ψάρι* (1985) μέχρι το πιο πρόσφατο *Σίσυφος* (2015), έτσι και στον *Οδοιπόρο*, ο Κώστας Τσόκλης **παρουσιάζει εκδοχές της ανθρωπίνης ύπαρξης ως αδιάκοπες προσπάθειες για ζωή και ελευθερία**.